

Zvláštní pojistné podmínky pro živelní pojištění

Článek I.

Předmět pojištění

- 1) Předmětem pojištění jsou jednotlivé věci movité a nemovité nebo jejich soubory uvedené v pojistné smlouvě (dále jen „**pojištěná věc**“).
- 2) Je-li tak ujednáno, jsou předmětem pojištění také:
 - a) cennosti,
 - b) cenné věci,
 - c) věci zvláštní hodnoty,
 - d) písemnosti.
- 3) Předmětem pojištění jsou věci ve vlastnictví nebo spoluvlastnictví pojistníka nebo pojištěného uvedeného v pojistné smlouvě (věci vlastní).
- 4) Je-li tak ujednáno, jsou předmětem pojištění i cizí věci:
 - a) nemovité,
 - b) movité, které pojistník nebo pojištěný uvedený v pojistné smlouvě užívají podle dohody (dále jen „**cizí věci užívané**“),
 - c) movité, které pojistník nebo pojištěný uvedený v pojistné smlouvě převzal při poskytování služby na základě smlouvy, objednávky nebo zakázkového listu (dále jen „**cizí věci převzaté**“).U věcí uvedených v 4) tohoto článku se jedná o pojištění cizího pojistného rizika.
- 5) Bylo-li sjednáno pojištění souboru věcí, vztahuje se pojištění i na věci, které se staly součástí pojištěného souboru po uzavření pojistné smlouvy. Věci, které přestaly být součástí souboru, pojištěny nejsou.
- 6) Předmětem pojištění nejsou:
 - a) motorová a připojná vozidla s přidělenou SPZ nebo registrační značkou, s výjimkou pracovních strojů samojezdných a pracovních strojů přípojných,
 - b) lodě a letadla,
 - c) kolejová vozidla,
 - d) vzorky, názorné modely, prototypy,
 - e) živá zvířata,
 - f) pozemky a porosty,
 - g) stavby na vodních tocích,a to ani v případě, jsou-li součástí souboru věcí uvedených v odst. 1), 2), 3) a 4) tohoto článku.

Článek II.

Pojistná nebezpečí

- 1) Základní živelní pojištění se vztahuje na poškození nebo zničení pojištěné věci:
 - a) požárem a jeho průvodními jevy,
 - b) výbuchem,
 - c) úderem blesku,
 - d) nárazem nebo zřícením letadla, jeho částí nebo jeho nákladu, (dále jen „**požár**“).
- 2) Doplňkové živelní pojištění lze sjednat pro případ poškození nebo zničení pojištěné věci:
 - a) povodní nebo záplavou (dále jen „**povodeň**“),
 - b) víchřicí nebo krupobitím (dále jen „**vichřice**“),
 - c) sesouváním půdy, zřícením skal nebo zemin, sesouváním nebo zřícením lavin, zemětřesením, a je-li pojištěnou věcí budova, též tíhou sněhu nebo námrazy (dále jen „**sesuv**“),

- d) nárazem dopravního prostředku nebo jeho nákladu, pádem stromů, stožárů nebo jiných předmětů, nejsou-li součástí poškozené věci nebo nejsou-li součástí téhož souboru jako poškozená věc (dále jen „**náraz**“),
- e) kapalinou unikající z vodovodních zařízení a médiem vytékající v důsledku poruchy ze stabilních hasicích zařízení (dále jen „**vodovod**“).
Je-li proti tomuto nebezpečí pojištěna budova, vzniká právo na plnění také za poškození nebo zničení:
 - i) potrubí nebo topných těles vodovodních zařízení včetně armatur, došlo-li k němu přetlakem nebo zamrznutím kapaliny v nich,
 - ii) kotlů, nádrží a výměňkových stanic vytápěcích systémů, došlo-li k němu zamrznutím kapaliny v nich.

- 3) Je-li sjednáno sdružené živelní pojištění (dále jen „**sdružený živel**“), vztahuje se toto pojištění na všechna pojistná nebezpečí uvedená v odst. 1) a 2) tohoto článku.

Článek III.

Místo pojištění

Místem pojištění je místo uvedené v pojistné smlouvě. Za místo pojištění se považuje dále i místo, na které byla pojištěná věc na dobu nezbytně nutnou přemístěna v důsledku vzniklé nebo bezprostředně hrozící pojistné události.

Článek IV.

Pojistná událost

- 1) Pojistnou událostí je poškození nebo zničení pojištěné věci zapříčiněné některým z pojistných nebezpečí uvedených v pojistné smlouvě, které působilo na pojištěnou věc v době trvání pojištění a v místě pojištění.
- 2) Pojistnou událostí je i poškození, zničení nebo ztráta pojištěné věci v přímé souvislosti s událostí uvedenou v článku II., byla-li pojištěná věc pro případ této události pojištěna. Podmínkou vzniku práva na plnění pojistitele je skutečnost, že pojistné nebezpečí působilo v době trvání pojištění.

Článek V.

Výluky z pojištění

- 1) Z doplňkového pojištění „vodovod“ nevzniká právo na plnění pojistitele za škody způsobené:
 - a) zpětným vystoupením kapaliny z odpadního potrubí, které bylo způsobeno zahlcením venkovní kanalizace v důsledku atmosférických srážek, povodně nebo záplavy,
 - b) při provádění tlakových zkoušek hasicího zařízení.
- 2) Z doplňkového pojištění „náraz“ nevzniká právo na plnění pojistitele za škody způsobené nárazem dopravního prostředku, který byl v době nárazu řízen nebo provozován pojistníkem nebo pojištěným.
- 3) Vznikne-li škodná událost následkem povodně nebo v přímé souvislosti s povodní do 10 dnů po sjednání pojištění, není pojistitel z této škodné události povinen poskytnout pojistné plnění, není-li ujednáno jinak.

Článek VI.

Povinnosti pojistníka a pojištěného

- 1) Pojistník a pojištěný jsou zejména povinni:
 - a) u budov pojištěných doplňkovým pojištěním „vodovod“ zajistit pravidelnou kontrolu hasicích zařízení a zabezpečit vodovodní a hasicí zařízení proti jejich zamrznutí,
 - b) zásoby a věci převzaté pojištěné doplňkovým pojištěním „povodeň“ nebo „vodovod“ a umístěné v podlažích, kde je podlaha pod úrovní okolního terénu, uložit na pevný podklad o výšce min. 15 cm nad úrovní podlahy.
- 2) Mělo-li porušení povinností uvedených v odst. 1) tohoto článku podstatný vliv na vznik pojistné události, její průběh nebo na zvětšení rozsahu jejich následků, je pojistitel oprávněn snížit pojistné plnění úměrně tomu, jaký vliv mělo toto porušení na rozsah jeho povinností plnit.

Článek VII.

Pojistná hodnota

- 1) Pojistnou hodnotou pojištěné věci je její nová cena (pojištění na novou cenu), není-li ujednáno jinak.
- 2) Pojistnou hodnotou cizích věcí převzatých je jejich časová cena (pojištění na časovou cenu).
- 3) Pojistnou hodnotou zásob a cenných věcí je částka, která odpovídá nákladům na nové vyrobení nebo pořízení stejných nebo srovnatelných zásob nebo cenných věcí v daném čase a na daném místě.
- 4) Pojistnou hodnotou věcí zvláštní hodnoty je jejich obvyklá cena (pojištění na obvyklou cenu).

Článek VIII.

Pojistné plnění

- 1) Byla-li pojištěná věc zničena nebo ztracena, vzniká oprávněně osobě právo, není-li ujednáno jinak, aby jí pojistitel vyplatil:
 - a) z pojištění na novou cenu částku odpovídající průměrným nákladům na znovupořízení stejné nebo srovnatelné nové věci sníženou o cenu využitelných zbytků,
 - b) z pojištění na časovou cenu částku odpovídající průměrným nákladům na znovupořízení stejné nebo srovnatelné nové věci sníženou o částku odpovídající stupni opotřebení nebo jiného znehodnocení s přihlédnutím k případnému zhodnocení z doby bezprostředně před vznikem pojistné události a sníženou o cenu využitelných zbytků,
 - c) z pojištění na obvyklou cenu částku, která by byla dosažena při prodeji stejné nebo srovnatelné věci v době bezprostředně před vznikem pojistné události a v obvyklém obchodním styku.
- 2) Byla-li pojištěná věc poškozena, vzniká oprávněně osobě právo, není-li ujednáno jinak, aby jí pojistitel vyplatil:
 - a) z pojištění na novou cenu částku odpovídající průměrným nákladům na opravu poškozené věci sníženou o cenu využitelných zbytků nahrazovaných částí,
 - b) z pojištění na časovou cenu částku odpovídající průměrným nákladům na opravu poškozené věci sníženou o částku odpovídající stupni opotřebení nebo jiného znehodnocení s přihlédnutím k případnému zhodnocení nahrazovaných částí z doby bezprostředně před vznikem pojistné události a sníženou o cenu využitelných zbytků nahrazovaných částí,
 - c) z pojištění na obvyklou cenu částku odpovídající průměrným nákladům na opravu poškozené věci sníženou o částku odpovídající stupni opotřebení nebo jiného znehodnocení s přihlédnutím k případnému zhodnocení nahrazovaných částí z doby bezprostředně před vznikem pojistné události a sníženou o cenu využitelných zbytků nahrazovaných částí.Plnění pojistitele stanovené podle odst. 2) tohoto článku však nepřevyší částku vypočtenou podle odst. 1) tohoto článku.
- 3) Byla-li poškozena, zničena nebo ztracena pojištěná věc, pro kterou bylo sjednáno pojištění na novou cenu, a její opotřebení nebo jiné znehodnocení s přihlédnutím k případnému zhodnocení přesáhlo v době bezprostředně před vznikem pojistné události 70 %, vyplatí pojistitel plnění stanovené podle odst. 1) nebo 2) tohoto článku pouze do výše časové ceny, kterou měla pojištěná věc v době bezprostředně před vznikem pojistné události.

4) Byla-li poškozena nebo zničena nemovitá věc, pro kterou bylo sjednáno pojištění na novou cenu, a oprávněná osoba do tří let od vzniku pojistné události neprokáže, že nemovitou věc opravila nebo znovupordila nebo že tak činí, je pojistitel povinen vyplatit v případě:

- a) poškození nemovité věci částku odpovídající průměrným nákladům na její opravu sníženou o částku odpovídající stupni opotřebení nebo jiného znehodnocení s přihlédnutím k případnému zhodnocení nahrazovaných částí z doby bezprostředně před vznikem pojistné události a sníženou o cenu využitelných zbytků,
- b) zničení nemovité věci plnění ve výši časové ceny, kterou měla nemovitá věc v době bezprostředně před vznikem pojistné události, sníženou o cenu využitelných zbytků.

5) Vznikla-li pojistná událost na zásobách nebo cenných věcech, vyplatí pojistitel v případě:

- a) poškození částku odpovídající průměrným nákladům na jejich opravu nebo úpravu sníženou o cenu využitelných zbytků nahrazovaných částí,
- b) znehodnocení částku odpovídající rozdílu mezi jejich pojistnou hodnotou v době bezprostředně před vznikem pojistné události a obvyklou cenou po znehodnocení,
- c) zničení nebo ztráty částku odpovídající průměrným nákladům na jejich nové vyrobení nebo pořízení sníženou o cenu využitelných zbytků. Pojistitel vyplatí nižší z uvedených částek.

Plnění pojistitele stanovené podle odst. 5) tohoto článku nepřevyší částku, kterou by oprávněná osoba obdržela při prodeji zásob nebo cenných věcí v době bezprostředně před vznikem pojistné události.

6) Vznikla-li pojistná událost na ceninách, vyplatí pojistitel částku odpovídající průměrným nákladům na jejich pořízení, nejvýše však částku, kterou by oprávněná osoba obdržela při jejich prodeji v době bezprostředně před vznikem pojistné události.

7) Pokud byly poškozeny, zničeny nebo ztraceny pojištěné vkladní a šekové knížky, platební karty a jiné obdobné dokumenty a cenné papíry, vyplatí pojistitel částku potřebnou na jejich umožnění. Jestliže byly uvedené věci zneužity, vyplatí pojistitel částku, o kterou se majetek oprávněné osoby tímto zneužitím snížil. Pojistitel však neuhradí ušlé úroky a ostatní ušlé výnosy.

8) Vznikla-li pojistná událost na věcech zvláštní hodnoty, vyplatí pojistitel v případě:

- a) poškození částku odpovídající průměrným nákladům na jejich uvedení do původního stavu,
- b) znehodnocení částku odpovídající rozdílu mezi obvyklou cenou v době bezprostředně před vznikem pojistné události a obvyklou cenou po pojistné události,
- c) zničení nebo ztráty částku odpovídající obvyklé ceně věci v době bezprostředně před vznikem pojistné události.

Plnění pojistitele stanovené podle odst. 8) písm. a) tohoto článku však nepřevyší částku vypočtenou podle odst. 8) písm. c) tohoto článku.

9) Pokud byly poškozeny, zničeny nebo ztraceny pojištěné písemnosti, vyplatí pojistitel částku odpovídající průměrným nákladům na jejich opravu nebo znovupořízení, jestliže je oprávněná osoba vynaložila. Od této částky se odečte cena využitelných zbytků. Pokud oprávněná osoba výše uvedené náklady nevyvalovala, vyplatí pojistitel částku odpovídající hodnotě materiálu.

10) Vznikla-li pojistná událost na věci pojištěné na jinou cenu, řídí se plnění pojistitele příslušnými ustanoveními pojistné smlouvy. Není-li ujednáno jinak, nesmí plnění pojistitele přesáhnout částku odpovídající průměrným nákladům na znovupořízení věci sníženou o cenu využitelných zbytků.

11) Došlo-li k poškození nebo zničení budov nebo staveb, nebude brán zřetel na případnou ztrátu jejich umělecké nebo historické hodnoty.

12) Došlo-li k poškození, zničení nebo ke ztrátě pojištěných věcí tvořících celek (např. soubor, sbírka), nebude brán zřetel na znehodnocení celku, ale pouze na poškození, zničení nebo ztrátu jednotlivých pojištěných věcí.

Článek IX.

Výklad pojmů

Pojmy „požár“, „povodeň“, „vichřice“, „sesuv“, „náraz“, „vodovod“ a „sdrúžený živel“ se používají v pojistných smlouvách pro souhrnné označení skupin pojistných nebezpečí.

Pro účely pojištění podle těchto zvláštních pojistných podmínek platí tento výklad pojmů:

- 1) Za **budovy** se považují objekty nemovitého charakteru, které jsou převážně uzavřeny obvodovými stěnami a střešními konstrukcemi a které jsou určeny k tomu, aby chránily lidi nebo věci před působením vnějších vlivů.
- 2) Za **cenné věci** se považují drahé kovy, perly a drahokamy a předměty z nich vyrobené.
- 3) Za **cennosti** se považují:
 - a) peníze, tj. platné tuzemské i cizozemské bankovky a mince,
 - b) ceniny, tj. poštovní známky, koly, losy, jízdenky a kupony MHD, dobřetec kupony do mobilních telefonů, dálniční známky, stravenky apod.,
 - c) vkladní a šekové knížky, platební karty a jiné obdobné dokumenty, cenné papíry.
- 4) Za **kapalinu unikající z vodovodních zařízení** se považuje voda, topná, klimatizační a hasící média.
- 5) **Krupobitím** se rozumí pád kousků ledu vytvořených v atmosféře.
- 6) Za **movité věci** se považují zásoby a ostatní věci movité.
- 7) Za **nemovité věci** se považují budovy a ostatní stavby včetně stavebních součástí a příslušenství.
- 8) Za **ostatní věci movité** se nepovažují cennosti, cenné věci, věci zvláštní hodnoty a písemnosti.
- 9) **Pádem stromů, stožárů nebo jiných předmětů** se rozumí takový pohyb tělesa, který má znaky pádu způsobeného zemskou gravitací.
- 10) **Písemnostmi** se rozumí:
 - a) písemnosti, plány, obchodní knihy a obdobná dokumentace, kartotéky, výkresy,
 - b) nosiče dat a záznamy na nich uložené, užívané pro vlastní potřebu pojistníka nebo pojištěného uvedeného v pojistné smlouvě.
- 11) **Poškozením věci** se rozumí takové poškození, které lze odstranit opravou, přičemž náklady na tuto opravu nepřevyší částku odpovídající nákladům na znovupořízení stejné nebo srovnatelné věci.
- 12) **Povodní** se rozumí přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje místo pojištění mimo koryto vodního toku. Povodní je i stav, kdy voda z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně je zaplavováno území při soustředěném odtoku srážkových vod.
- 13) **Požár** je oheň, který vznikl mimo určené ohniště nebo který určené ohniště opustil a který se vlastní silou rozšířil nebo byl pachatelem úmyslně rozšířen. Požárem není působení užitkového ohně a jeho tepla, žhnutí a doutnání s omezeným přístupem vzduchu ani působení tepla při zkratu v elektrickém vedení nebo zařízení, pokud se plamen vzniklý zkratem dále nerozšířil.
- 14) **Průvodními jevy požáru** se rozumí teplo a zplodiny hoření vznikající při požáru a dále působení hasební látky použité při zásahu proti požáru.
- 15) **Přiměřenými náklady** se rozumí náklady, které jsou obvyklé v době vzniku pojistné události v daném místě. Za přiměřené náklady se nepovažují příplatky za práci přesčas, expresní příplatky, příplatky za letecké dodávky apod.
- 16) Za **příslušenství budovy nebo stavby** se považují věci, které jsou určeny k tomu, aby byly s budovou nebo stavbou trvale užívány, a jsou zpravidla uvnitř nebo vně k budově nebo stavbě odmontovatelně připojeny (např. dřevěné obklady stěn, antény, EZS, EPS). Za příslušenství budovy se nepovažují venkovní přípojky, komunikace, zpevněné plochy, studny, septiky a jiné stavby či zařízení vně budovy.
- 17) **Sesouváním nebo zřícením lavin** se rozumí jev, kdy se masa sněhu nebo ledu náhle uvede do pohybu a řítí se do údolí.
- 18) **Sesouváním půdy, zřícením skal nebo zemín** se rozumí pohyb hornin z vyšších poloh svahu do nižších, ke kterému dochází působením přírodních sil nebo lidské činnosti při porušení podmínek rovnováhy svahu. Sesouváním půdy není klesání zemského povrchu do centra Země v důsledku působení přírodních sil nebo lidské činnosti. Za sesouvání půdy se dále nepovažuje pokles rovinatého terénu nebo změny základových poměrů staveb, např. promrzáním, sesycháním, podmačením půdy bez porušení rovnováhy svahu.

19) **Soubor věcí** tvoří jednotlivé věci, které mají stejný nebo podobný charakter nebo jsou určeny ke stejnému účelu.

20) **Stavba** je obecně širší technický pojem než budova. Za ostatní stavby se považují objekty nemovitého charakteru, které se od budov odlišují mj. tím, že jsou zpravidla nezastřešené (např. oplocení, zpevněné plochy, komunikace, inženýrské sítě, mosty).

21) **Stavbami na vodních tocích** se rozumí mosty, propustky, lávky, hráze, nádrže a další stavby, které tvoří konstrukci průtočného profilu toku nebo do tohoto profilu zasahují.

22) Za **stavební součásti budovy nebo stavby** se považují věci, které k ní podle své povahy patří a nemohou být odděleny, aniž se tím budova nebo stavba znehodnotí. Zpravidla jde o věci, které jsou k budově nebo stavbě pevně připojeny (např. okna, dveře, příčky, instalace, obklady, podlahy, malby stěn, tapety).

23) Za **stavební součásti a příslušenství** pojišťované jako samostatný předmět pojištění se považují stavební součásti a příslušenství budovy zřízené pojistníkem nebo pojištěným uvedeným v pojistné smlouvě na vlastní náklad na cizí budově.

24) **Tíhou sněhu nebo námrazy** se rozumí destruktivní působení jejich nadměrné hmotnosti na konstrukce budov. Za nadměrnou se považuje taková tíha sněhu nebo námrazy, která se v dané oblasti místa pojištění běžně nevyskytuje. Za škody způsobené tíhou sněhu nebo námrazy se nepovažuje působení rozpínavosti ledu a prosakování tajícího sněhu nebo ledu.

25) **Úderem blesku** se rozumí přímé a bezprostřední působení energie blesku nebo teploty jeho výboje na věci. Škoda vzniklá úderem blesku musí být zjištělná podle viditelných destruktivních účinků na věci nebo na budově, v níž byla věc v době pojistné události uložena. Úderem blesku není dočasné přepětí v elektrorozvodné nebo komunikační síti, k němuž došlo v důsledku působení blesku na tato vedení.

26) **Užíváním věci** se rozumí stav, kdy pojistník nebo pojištěný uvedený v pojistné smlouvě mají movitou věc (nikoli nemovitou) po právu ve své moci a jsou oprávněni využívat její užitné vlastnosti.

27) Za **věci zvláštní hodnoty** se považují:

- a) věci umělecké hodnoty (obrazy, grafická a sochařská díla, výrobky ze skla, keramiky a porcelánu, ručně vázané koberce, gobelíny apod.), jejichž hodnota není dána pouze výrobními náklady, ale i uměleckou kvalitou a autorem díla,
- b) věci historické hodnoty, tj. věci, jejichž hodnota je dána tím, že mají vztah k historii, historické osobě či události apod.,
- c) starožitnosti, tj. věci zpravidla starší než 100 let, které mají taktéž uměleckou hodnotu, případně charakter unikátu,
- d) sbírky.

28) **Vichřicí** se rozumí dynamické působení hmoty vzduchu, která se pohybuje rychlostí 20,8 m/s a vyšší. Za škodu způsobenou vichřicí se dále považují i škody způsobené vržením jiného předmětu vichřicí na věc.

29) **Vodovodním zařízením** se rozumí:

- a) potrubí pro přívod, rozvod a odvod vody včetně armatur a zařízení na ně připojených,
- b) rozvody topných a klimatizačních systémů včetně těles a zařízení na ně připojených.

Za vodovodní zařízení se nepovažují střešní žlaby a vnější dešťové svody.

30) **Výbuchem** se rozumí náhlý ničivý projev tlakové síly spočívající v rozpínavosti plynů nebo par. Výbuchem se dále rozumí prudké vyrovnání tlaku (imploze). Výbuchem není aerodynamický třesk nebo výbuch ve spalovacím prostoru spalovacího motoru a jiných zařízení, ve kterých se energie výbuchu cílevědomě využívá.

31) **Záplavou** se rozumí vytvoření souvislé vodní plochy, která po určitou dobu stojí nebo proudí v místě pojištění.

32) **Zásobami** se rozumí materiál, zboží, nedokončená výroba (kromě nedokončené stavební výroby), polotovary, dokončené výrobky. Za zásoby se nepovažují cizí věci, cennosti, cenné věci, věci zvláštní hodnoty a písemnosti.

33) **Zemětřesením** se rozumí otřesy zemského povrchu vyvolané pohyby zemské kůry, dosahující intenzity alespoň 6. stupně mezinárodní stupnice MSK - 64, udávající makroseismické účinky zemětřesení, a to v místě pojištění (nikoli v epicentru).

34) **Znehodnocením věci** se rozumí takové poškození, které není možné odstranit opravou, přičemž věc lze i nadále používat k původnímu nebo podobnému účelu. Znehodnocením věci se sníží její hodnota.

35) **Zničením věci** se rozumí takové poškození, které není možné odstranit opravou, přičemž věc již nelze dále používat k původnímu nebo podobnému účelu. Za zničení bude považováno i takové poškození, které lze sice odstranit opravou, ale náklady na tuto opravu by přesáhly částku odpovídající nákladům na znovupořízení dané věci.

36) **Ztrátou věci** se rozumí stav, kdy oprávněná osoba pozbyla nezávisle na své vůli možnost s věcí disponovat.

Článek X.

Závěrečné ustanovení

Tyto zvláštní pojistné podmínky nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2005.